

De forbrugerejede energi- og fibernetselskaber

Thomas Woldiderich
Branchechef for telepolitik
Twitter: @Digital_Agenda
Tlf. 22 750 412
Mail: two@danskenergi.dk

Energifyn

NRGI

Fibia

GEV

AURA

EWII

nord energi

energi ikast
hele din forsyning

andel

**THY·MORS
ENERGI**

norlys

SEF

VERDO

JYSK ENERGI

ref
Fonden

**DANSK
ENERGI**

Digital vækst i HELE Danmark

HVEM, HVAD, HVOR(DAN)

Den 17. april 2013 - Udvalget for Landdistrikter og Øer

7,5 år siden sidste besøg...

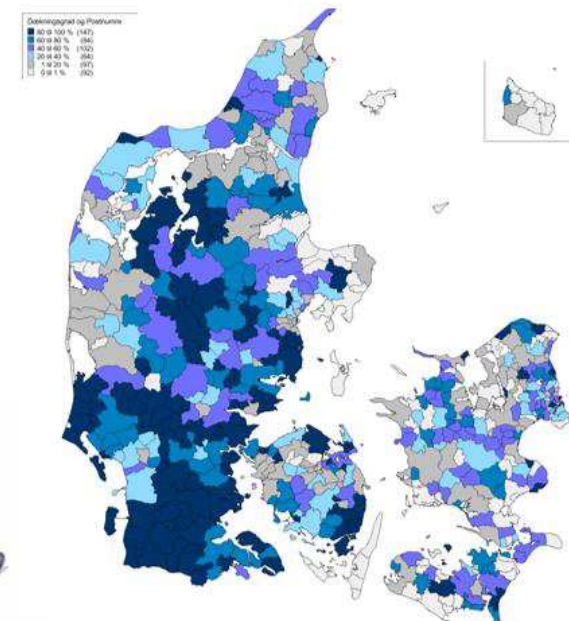
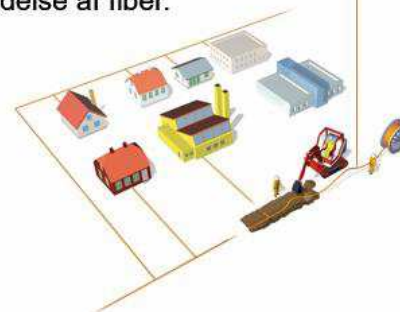
Status på fibernetudrulningen – i tal og på kort

Over 250.000 fibernetkunder er koblet på
Over 700.000 homes passed (fiber tæt på)

I DK er det mere end hver 10. fastbaserede internetforbindelse som er fibernet.

Har investeret cirka 10 mia. i fibernet,
inkl. fibernet til styring/kontrol af elforsyning.

De kommende 3 år investeres ca. 5 mia. i
den fortsatte udbredelse af fiber.

16 energi- og fibernetkoncerner udruller digital infrastruktur

Cirka 800.000

husstande og virksomheder er koblet på fibernet

Cirka 75 % (1,9 millioner)

af alle husstande og virksomheder har fibernet inden for rækkevidde

Næsten hver 3. faste bredbåndsforbindelse

er fibernet helt ind i husstanden

Energiselskaberne har investeret over 20 milliarder kr.

i udrulning af fibernet, herunder til energistyring

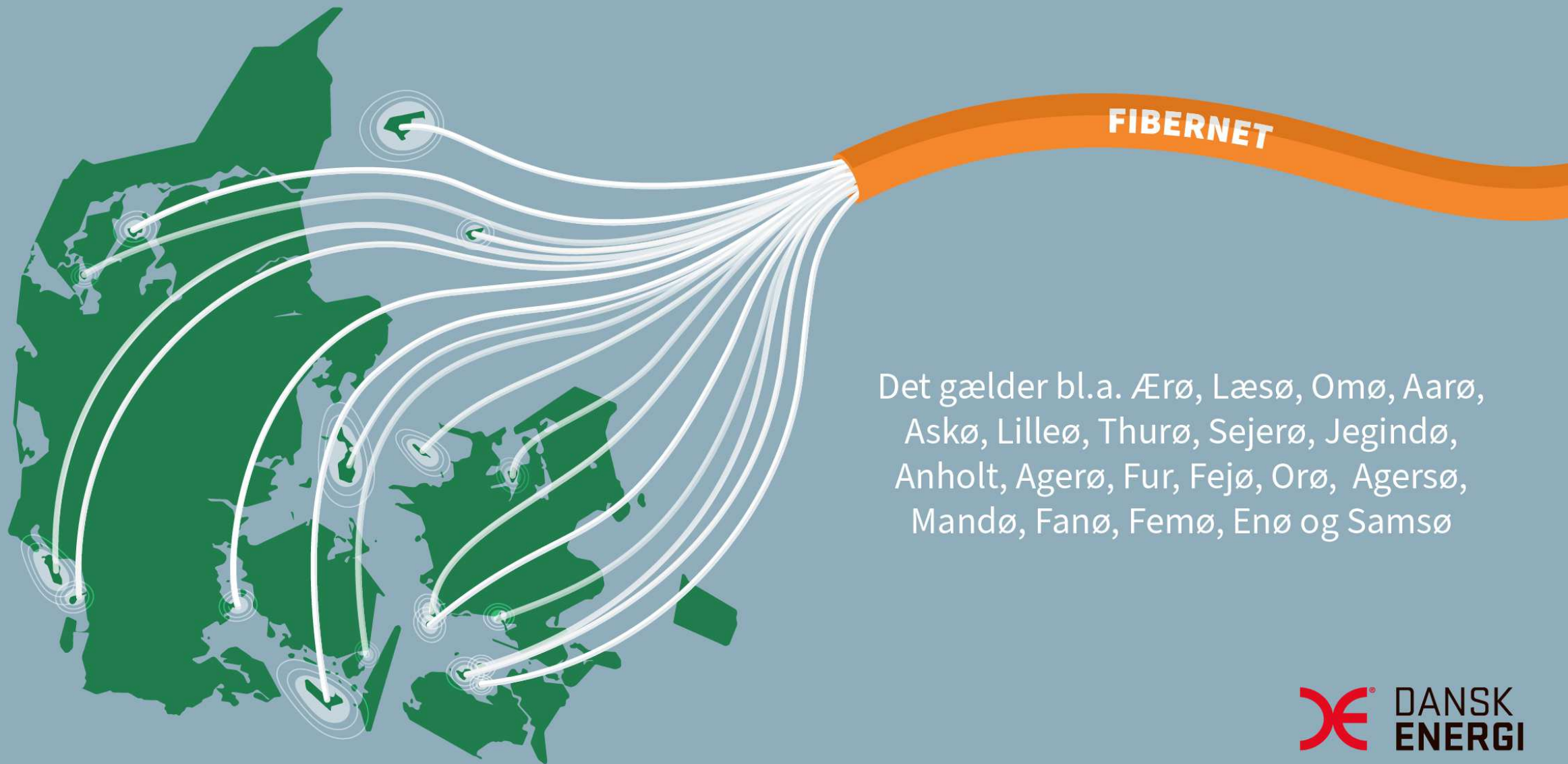
Energiselskaberne investerer cirka 2 milliarder kr.

årligt i fibernet frem mod 2023 - med rette rammevilkår

De forbrugerejede energiselskaber som udruller fibernet i Danmark

PÅ MANGE DANSKE ØER HAR DE LOKALE/REGIONALE ENERGISELSKABER ETABLERET EN DIGITAL INFRASTRUKTUR I VERDENSKLASSE

Det gælder bl.a. Ærø, Læsø, Omø, Aarø, Askø, Lilleø, Thurø, Sejerø, Jegindø, Anholt, Agerø, Fur, Fejø, Orø, Agersø, Mandø, Fanø, Femø, Enø og Samsø

Lille dansk ø vinder europæisk bredbåndspris

En dansk vadehavso har netop vundet en europæisk bredbåndspris på grund af øens fibernet. "Det er naturligvis noget, vi kan være meget stolte af," lyder det fra Dansk Energi.

Samarbejde mellem Mandø Fællesråd og Norlys (tidligere SE)

Mandø vinder Europæisk bredbåndspris

Oboernes årelange indsats for at få bredbånd til Mandø er blevet belønnet med fin europæisk hæder. Det er første gang et dansk projekt vinder prisen.

Den 19. november blev der i Bruxelles uddelt priser til europæiske bredbåndsprojekter i 'European Broadband Award'. Projekter fra 16 lande havde ansøgt og blev bedømt af en jury indenfor for kategorierne finansiering, prissænkning, territorial sammenhæng, socio-økonomisk effekt og konkurrencedygtighed. I de fem forskellige kategorier vandt henholdsvis et polsk, et svenskt, et fransk og et dansk projekt: Som vinder af kategori 4, 'Socio-økonomisk effekt til overkommelig pris', løb Mandø sammen med SydEnergi SE med sejren.

Prisen begrundes i at Mandø med sin isolerede placering midt i Vadehavet ikke

kunne forvente på kommercielle markedsvilkår at få højhastigheds-bredbånd, men alligevel har formålet at få etableret et højkapacitetsnet til indbyggerne. Det er sket dels ved stor opbakning fra både fastboende og sommerhusejere, dels ved privat finansiering fra SE.

Fiber til øen

Efter ti års arbejde for at få højhastighedsnet til øen lykkedes det i 2017 endelig i tæt samarbejde med SE at udrulle fibernet. Mandø havde for forsøgt at få del i den statslige pulje til bredbånd, men uden held.

I 2017 fik Mandø så knap seks millioner kroner fra SE's bredbåndspulje og var ét af syv projekter, som fik i alt 11 millioner kroner i støtte fra puljen. Heraf fik projektet på Mandø altså halvdelen.

Det spillede også en stor rolle, at der har været en høj grad af lokalt frivilligt

engagement involveret i projektet, lige som det også har betydning, at 86 procent af øens 110 husstande og sommerhuse er tilsluttet bredbåndsnettet. Og så er det også en vigtig faktor, at bredbåndsnettet er afgørende for de fremtidige muligheder for udvikling af øen både i forhold til turisme, mulighederne for at etablere hjemmearbejdspladser og for at få nye tilflyttere til øen, siger Claus Christensen, formand for Mandø Fællesråd.

Med 34 kilometer kabel har Mandø nu fået lynhurtigt internet og er blevet koblet op på resten af verden. Det er en stor gevinst for både de knap 30 beboere og for turistranchen, der nu har nu fået meget bedre betingelser for at servicere de besøgende på Vadehavsoen.

SAMFUND

Vadehavso i digital superliga får stoltheden frem

Selvom Mandø ligger en smule isoleret i Vadehavet, kan de 33 fastboende glæde sig over, at de har lynhurtig fibernet. Det fik de efter 10 års kamp, og det har for alvor været en gevinst for øen.

Læs artiklen op

tvS

JydskeVestkysten

Befolkningsekspllosion: Mandø's indbyggertal stiger med 20 procent

17 jun. 2019 kl. 06:00

Når himlen er blå og solen skinner er Mandø et særdeles idyllisk sted. Nu suppleres ø-idyllen med flere faste indbyggere på øen. Arkivfoto: Annett Bruhn.

Vadehavsoens befolkningstal stiger med cirka 20 procent i kraft af tre par, som flytter permanent til øen, mens endnu en mandlig beboer også har bosat sig på øen i en lejebolig.

DANMARK INDTAGER EU-TOPPLACERING NÅR DET GÆLDER DÆKNING MED FIBERNET I LANDDISTRIKTERNE

% af husstande i landdistrikterne

Områder på Ærø får adgang til fibernet

SE/Stofa har indtalt nu gravet fibernet ud til ca. 3.400 husstande på Ærø. Stofa fortsætter dette arbejde resten af 2016 og i 2017.

Store områder i Marstal, Ommel og Søby har allerede adgang til fibernet, og nu kommer turen til nye områder på Ærø.

Aftale for fremtiden

FIBERNET: Fredag underskriver Læsø Kommune og Nord Energi A/S aftale om stor digital investering

Al Kirsten Østergaard kirsten.ostergaard@nordfy.dk
LÆSØ: Der er bredbånd på vej til alle på Læsø, og frem til december 2017 bliver øen gennemgravet og gennemplet. Der skal nemlig lægges 1575 kilometer kabler og fibernet i jorden.
 Takker vi som Indlemningsmester

der sig til indgangen af 2017. Det er en politik, kommunen har valgt, for at borgere skal finde det attraktivt at udnytte muligheden.
 - Kunderne skal blot betale sædvanlig abonnementspris i mindst seks måneder, oplyser borgmester Tobias Birch-Johansen.

forhold til kommunens størrelse, faktisk 6000 kroner pr. indbygger - men det bliver allerede skal finde det attraktivt at være en aktiv del af samfundet, og velfungerende i et er hensigtsmæssigt. Derved kan man arbejde, holde ferie, drive virksomhed og kommunikere effektivt på alle

Gennem ild og vand for fibernet

■ Lokale ildsjæle kæmper en nervepirrende kamp for at sikre fibernet i lokalområdet

Kelley og Ørriksen i Viger-lev bliver fiberledningerne snart lagt i jorden, men hvis de skal rindes ned ad de små veje, er der behov for en massiv opbakning.
 - Det har fået Gitte Bak og Nielsen til at

Døllefjelde får fibernet
Hurtigere bredbånd på vej til Døllefjelde-området.

DØLLEFJELDE Det har taget cirka et år, men nu bærer det hårde arbejde langt om længe frugt. Døllefjelde-området får sit fibernet.
 - Det har været svært for fiberfolkene at føle andet end forløsning.
 - Det har været et hårt arbejde, og der er lagt flere timer i det, end man lige

Denise Dehlers (V), Lene Børnhaug og Michael Bølle Steen er nogle af de kræfter, der har samlet beboerne på Rågevangen. Spurvevangen samlet om del af Fuglebakkens omhegnede grunde. Og så kommer de med på turen til at grave fiber i jorden. Foto: Søren Nielsen

Naboer sikrer fibernet til boligkvarter
 Assens Lokalråd er godt på vej til at komme i mål med at få gravet fiberkabler ind til 1000 husstande i Assens by.

- En helt anden verden, da vi fik fiberbredbånd
 Karl Peter og Ann-Britt Lyhr er blandt de borgere, hvis liv tog en drejning til det bedre, da parret fik fiberbredbånd. Der er næsten garanti for at kunne få bredbånd i de nordfynske landdistrikter. Minister

Nu bliver færgen fyldt med fiber

Al Kirsten Østergaard kirsten.ostergaard@nordfy.dk
LÆSØ: Læsø Kommune ser frem til, at fibernet bliver fyldt op det næste år.

bejdet, forklarer Klaus Stengens, sagschef i EWII Bredbånd.
10.000 husstande
 Udbygningen af fibernet forventes færdig i udgangen af 2017, og til den tid kan næsten

Fint fiberresultat

■ Mange har takket ja til fibernet. Det begejstrer koordinatoren fra Landdistriktsrådet Nordfyn

terne i de ni nordfynske områder, lyder vurderingen fra Kjeld Hansen.
 Det er endnu for tidligt at sige, hvilke områder der er sikret på at få fibernet, men allerede har områder ved

Nu kommer der fart på i Udbyhøj

Flere års kamp for bedre internetforbindelser til Udbyhøj ser ud til at lykkes. Der er fibernet på vej til landsbyen på kanten af fjorden. Men der er ikke udsigt til bedre mobildekning.

■ Mange har takket ja til fibernet. Det begejstrer koordinatoren fra Landdistriktsrådet Nordfyn

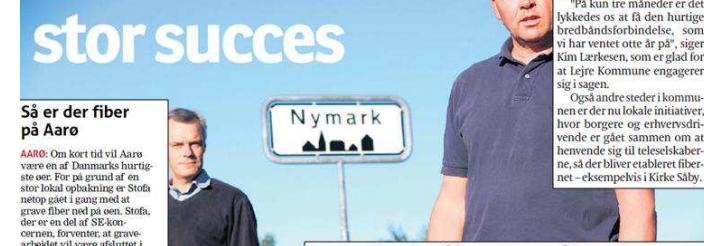
Sammenhold skal bane vejen for fibernet i stort landområde

FIBERNET: Møde har skabt nyt håb om fibernet mellem Sorø og Ringsted.

Alf Bjarne Stenbæk
ALSTED: Skal beboerne mellem Sorø og Ringsted gøre sig forhåbninger om at få fibernet lagt ind, kræver det både sammenhold og ildsjæle.
 Det var det vigtigste budskab på et velbesøgt informationsmøde i Alsted Forsamlingshus forleden. Mere end 50 frammødt fra området øst for Alsted og syd for Fjenneslev og Sjøterød fik

Fiberfolk med stor succes

Så er der fiber på Aarø
AARØ: Om kort tid vil Aarø være en af Danmarks hurtigste øer. For på grund af en stor lokal opbakning er Stofa netop gået i gang med at grave fiber ned på øen. Stofa, der er en del af SE-koncernen, forventer, at gravearbejdet vil være afsluttet i løbet af oktober, hvorefter tv- og bredbåndskabler lægges ned. Det betyder, at Aarø skyldes ikke mindst en kæmpe indsats fra Aarø Beboerforening. Faktisk har

Fiber-svar får virksomhed til at blive

Al Eban Heine og Kurt Berting (foto) eban.heine@nordfy.dk
NORDFYLAND: Hurtigt bredbånd er af stor betydning for mange virksomheder. Det konstatere energi-, forsynings- og klimaminister Lars Christian Lilleholt (V), der

Lokal ildsjæl skaffer fiberbredbånd

FAKTA
 ■ Stofa M&E Fiberby blev lanceret i sommer

Oles ansøgning gik igennem: Nu får de fibernet i landsbyen

FIBERNET
 Lene Tove Høegedahl og Søren Nielsen

Jubel: Nu får man fibernet i den lille aktive landsby Høve

PLANLÆGNING: Tilstrækkeligt mange har tilmeldt sig fibernet i Høve. Odbjergmand Karsten Højholdt glæder sig til at få en hurtig og mere stabil kontakt med omverden.

Nu kommer fiberen

■ Fiberbånd blev træt af internet med sneglefart og tog sig selv i egen hånd. Nu er fibernet på vej til lokalområdet

268 huse i Assens Kommune kan se frem til at få bedre internetdækning

■ 268 huse i Assens Kommune kan se frem til at få bedre internetdækning

Landsbyer med på den digitale motorvej

I landsbyerne Mou, Egense og Dokkedal i Aalborg Kommune er borgerne gået sammen med det lokale elselskab om at få udbredt fibernet til hele området. Kampen for at få fibernet begyndte for 3-4 år siden, og er lykkes takket være en ihærdig indsats fra lokalbefolkningens side.

Lokale sikrer tilbud om fibernet til område nord for Hammershøj og Læsten

Jens Frederik Frederiksen har i flere år arbejdet på at få ordentligt internet i landområderne ved Hammershøj - nu er muligheden der om sider.

Fibernet ud i alle kroge

Energi Fyn kan nu levere internet til yderligere 2.400 husstande på Nordfyn.

Husejere står i kø for at få fibernet

Der er skabt travlhed i Lemvig omby for at få fiberbredbånd. Flere husstande har vist interesse.

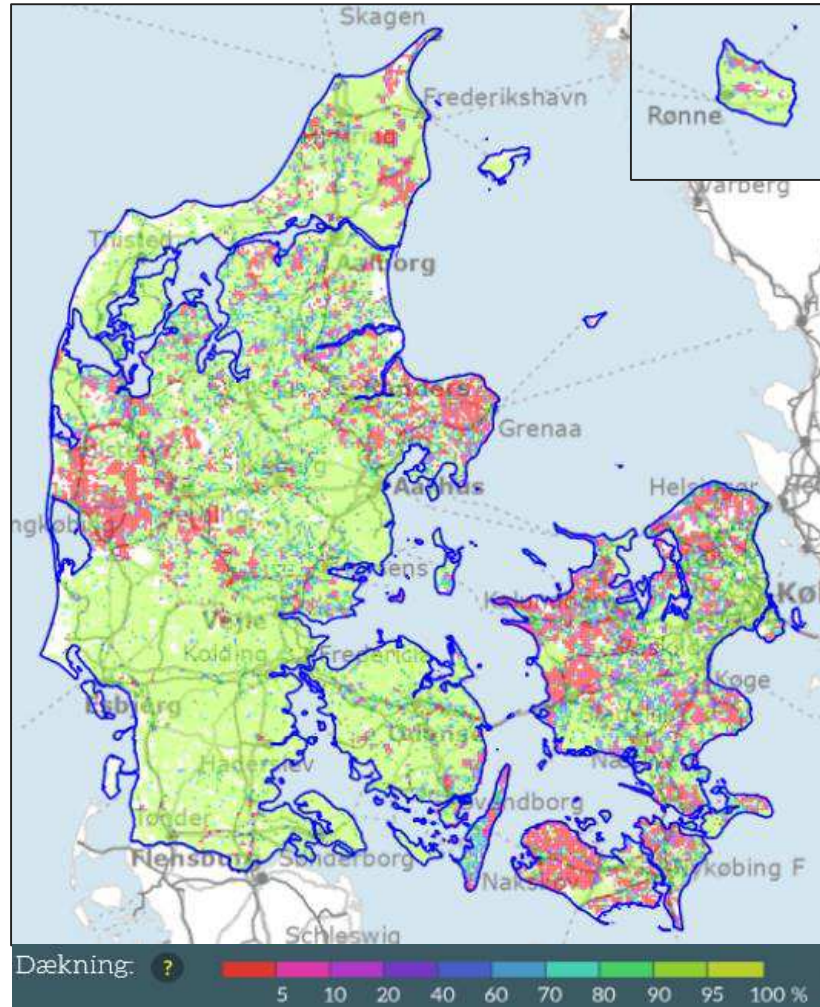
De står i kø for at få fibernet

Der er skabt travlhed i Lemvig omby for at få fiberbredbånd. Flere husstande har vist interesse.

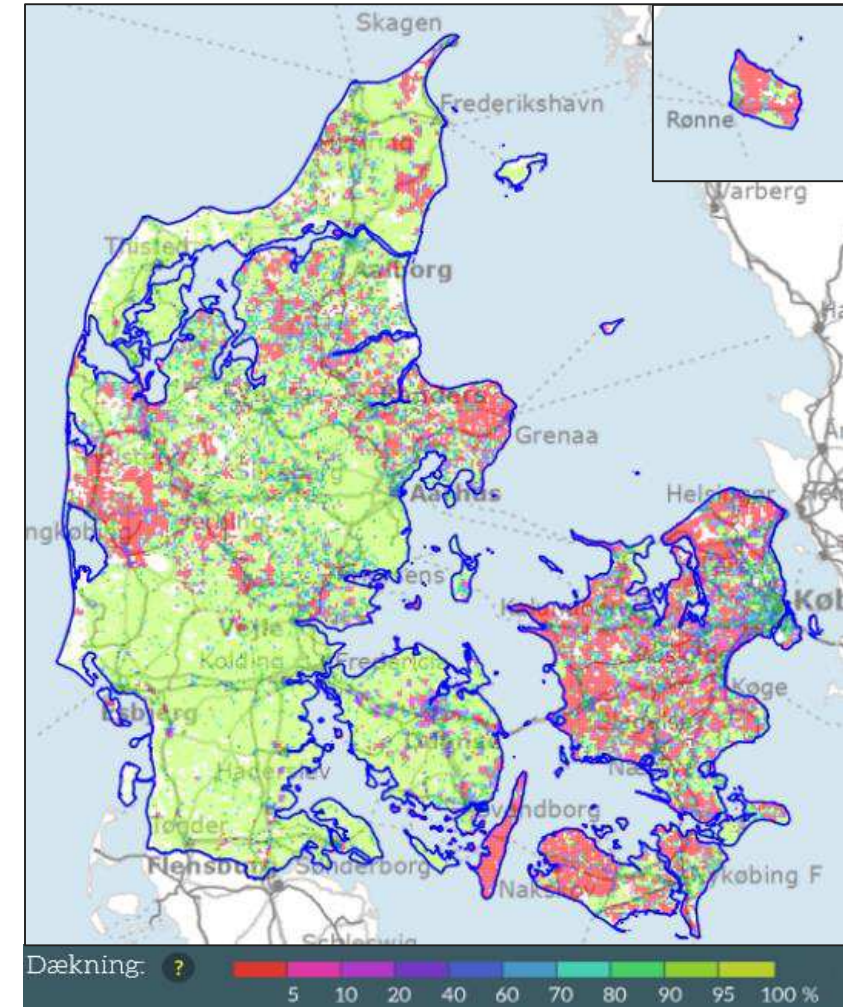
Hovedudfordring

Ifølge Energistyrelsens kortlægning af bredbånd i Danmark (Tjekditnet.dk) mangler **5 %** af landet dækning med 100/30 Mbit/s

Dækning med 100/30 Mbit/s
Tjekditnet.dk fra Energistyrelsen

Dækning med fibernet
Tjekditnet.dk fra Energistyrelsen

Djævlen i detaljen

Figur 9.2

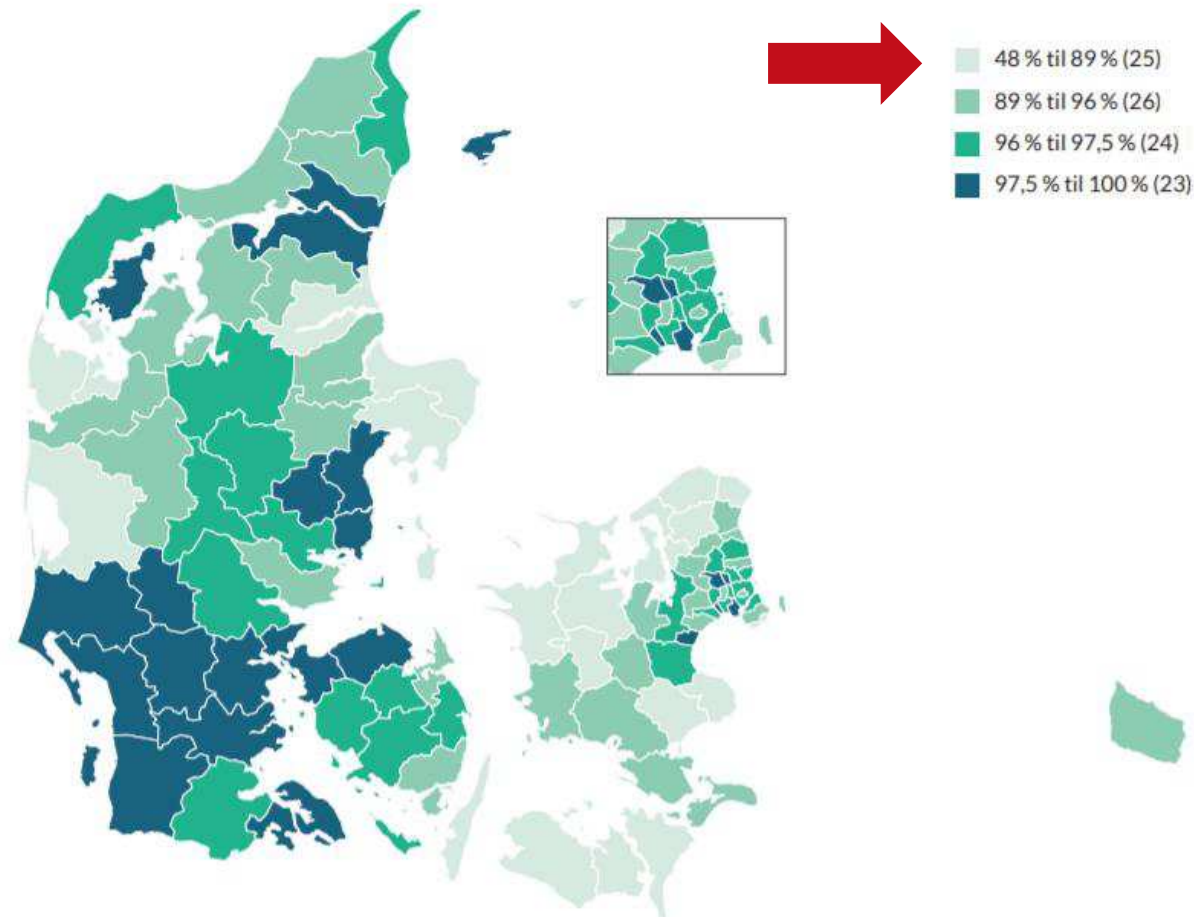
Andelen af boliger og virksomheder med 100/30 Mbit/s, 2020

Dækning i
Guldborgsund
Kommune:

88 %

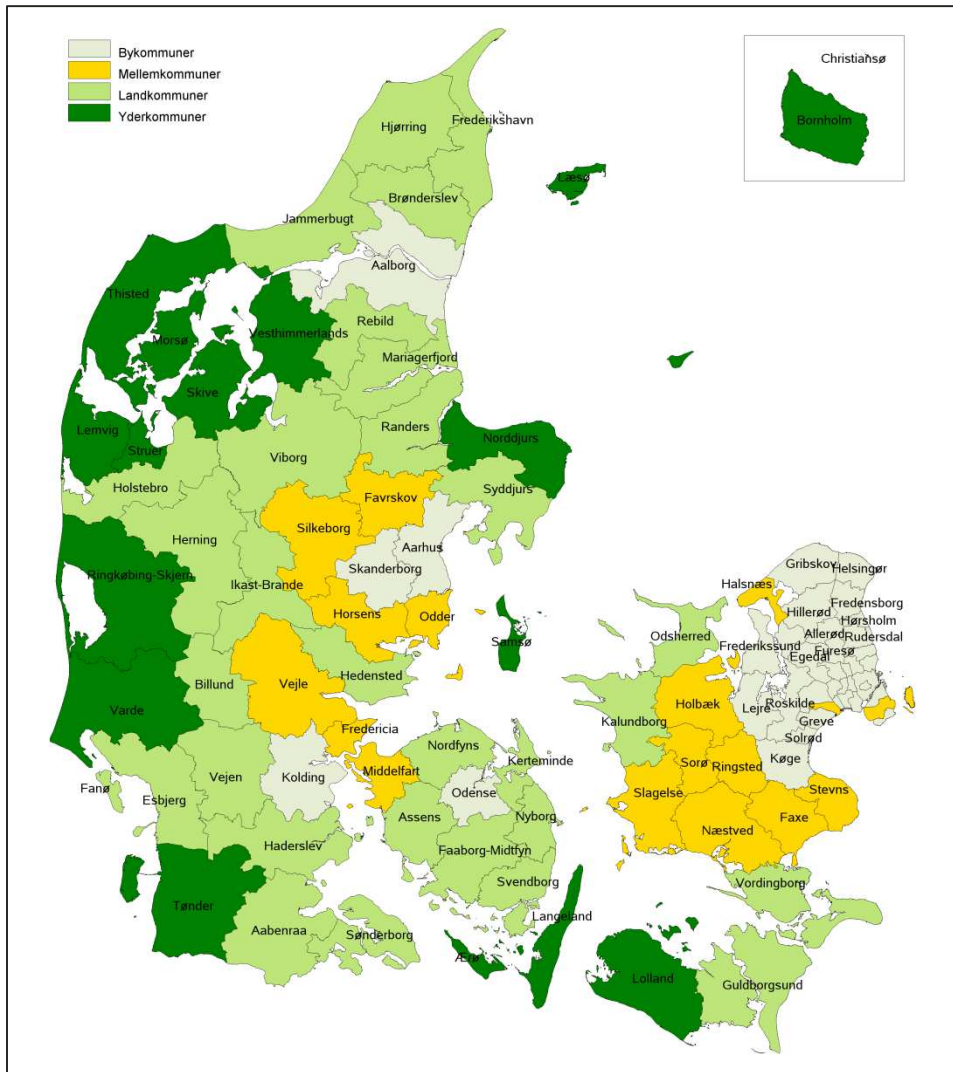
Dækning i
Langeland
Kommune:

66 %

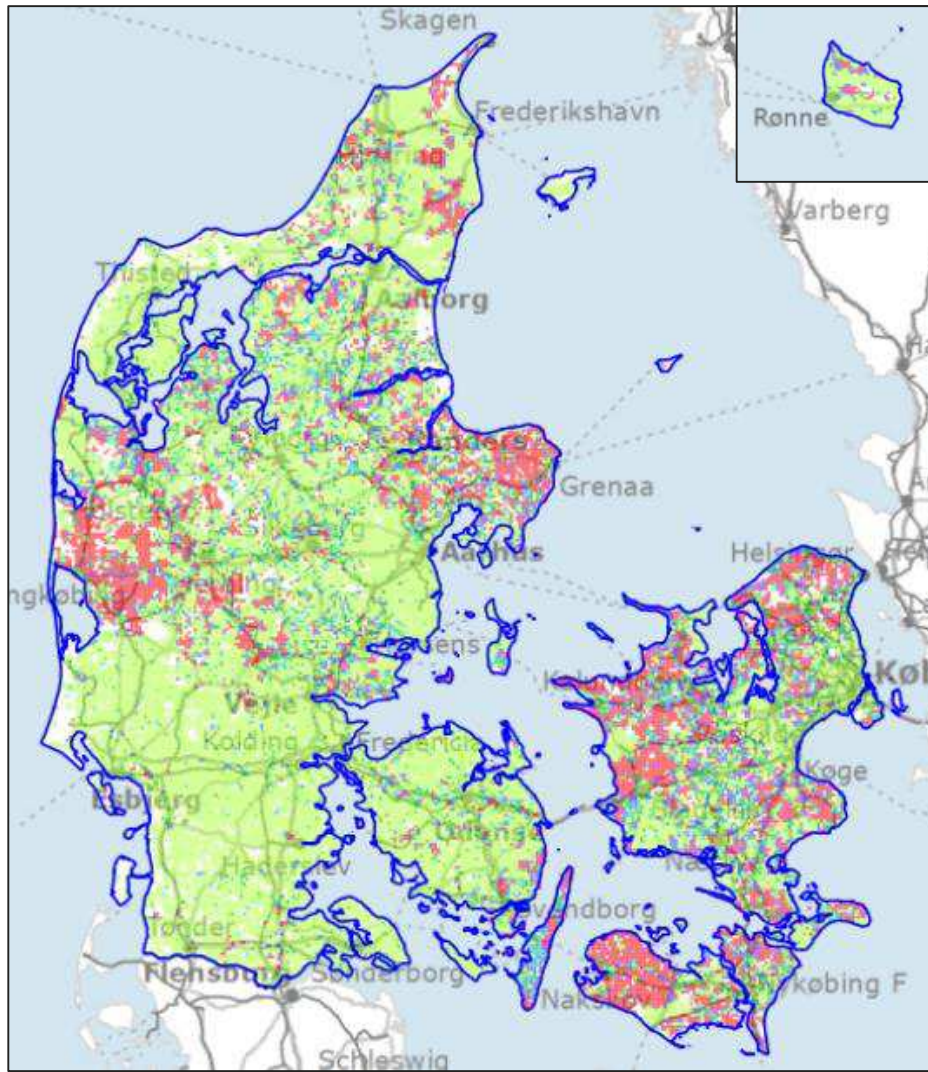

Udfordring centreret i visse yderkommuner

Kommunetyper

Dækning med 100/30 Mbit/s

Hvad driver udrulningen af fibernet ?

Høj opbakning

Lave barrierer

Investeringer

Tiltag der kan fremme udbredelsen af digital infrastruktur

Byggemodning – Fibernet skal indtænkes fra start

Når der byggemodnes områder til senere bebyggelse og bosætning, er der brug for større grad af samgravning og koordinering ved etablering af infrastrukturer (veje, gadebelysning, el, kloakering, vand, fiber etc.). Den digitale infrastruktur skal indtænkes fra starten og dermed være med i grave- og samgravningsprojekter. Det er samfundsøkonomisk optimalt. Ændre Vejloven og LER-loven så de omfatter byggemodning og derved sikre klare regler for etablering og samgravning af infrastruktur ved nyudstykning.

Lodsejere på private veje i landdistrikter kræver penge

Der opleves udfordringer med manglende adgang til at nedgrave fibernet på private veje i landdistrikter, som følge af, at lodsejere nægter at der skal graves eller kræver økonomisk kompensation – evt. gennem ekspropriation. Det betyder reelt, at en række husstande i landdistrikterne afskæres fra at få fibernet, herunder fra bredbåndspuljen. Ændre Vejloven så kommunerne bliver vejmyndighed ved private fællesveje i landzoner hvor der er tale om etablering af samfundskritisk infrastruktur. Dette for at sikre, at en lodsejer ikke kan modsætte sig.

Fremtidens regulering fra Erhvervsstyrelsen

Erhvervsstyrelsen er i gang med at etablere regulering målrettet energiselskabernes udrulning af fibernet. Dette på trods af, at energiselskaberne ikke er færdige med udrulning og samtidig er de eneste som i større grad udruller i bl.a. landdistrikterne. Det kan hæmme investeringsincitamentet. Sikre at regulering har et primært fokus på at understøtte og fremme investeringer i digital infrastruktur.

Bredbåndspuljen virker

Bredbåndspuljen vil til med 2020 have sikret over 15.000 husstande en bedre bredbåndsforbindelse, som ikke ville være blevet etableret på rene markedsvilkår. Puljen virker, den er kendt af borgere og branchen, den er målrettet landdistrikterne og der findes p.t. ikke et bedre alternativ. Videreføre Bredbåndspuljen i 2021 og så længe der ikke er et bedre alternativ til at sikre dækning i områder hvor markedet ikke når ud alene.

Proaktive kommuner

Energistyrelsen har i årets bredbåndspulje benyttet eBoks til målrettet at gøre borgere opmærksomme på muligheden for at søge tilskud. Det har ført til at boom i ansøgende projekter og interesse for puljen. Energistyrelsen kan lave en vejledning til kommunerne i brug af eBoks til at gøre borgerne opmærksomme på deres generelle muligheder for at få bedre bredbånd i kommunen.

Kommunale bredbåndskonsulenter

En lang række kommuner har ansat bredbåndskonsulenter som brobyggere mellem borgere og bredbåndsselskaberne. Det er en succes da det giver begge parter én indgang til at fremme udviklingen. Det er vigtigt at erfaringerne fra kommune til kommune deles, så den dybe tallerken ikke skal genopfindes. Der bør etableres et nationalt netværk for kommunale bredbåndskonsulenter.

